

СПРАВА «КОМАР ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

(CASE KOMAR AND OTHERS v. UKRAINE)

(Заява № 68786/14 та 6 інших заяв)

Стислий виклад рішення від 22 червня 2023 року

До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявники скаржилися за пунктом 3 статті 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) на надмірну тривалість тримання їх під вартою під час досудового розслідування. Також заявники подали інші скарги, які порушували питання за Конвенцією з огляду на відповідну усталену практику Європейського суду. У заявах № 68786/14 та № 33066/16 заявники висунули інші скарги за різними статтями Конвенції. Розглянувши скарги заявників, Європейський суд, посилаючись на рішення у справах «Харченко проти України» та «Ігнатов проти України», дійшов висновку, що у цій справі тривалість тримання заявників під вартою під час досудового розслідування була надмірною та констатував порушення пункту 3 статті 5 Конвенції. Щодо інших скарг заявників Європейський суд, враховуючи всі наявні у нього матеріали, дійшов висновку, що вони також свідчать про порушення Конвенції у світлі його висновків у рішеннях у справах проти України. Щодо скарг за пунктом 4 статті 5 Конвенції у заявах № 68786/14 та № 33066/16 стосовно участі народних засідателів у розгляді питань, пов'язаних з триманням під вартою, Європейський суд зазначив, що він уже розглянув основне юридичне питання, порушене у цій справі, і немає потреби у винесенні окремого рішення щодо прийнятності та суті цієї частини заяв. Розглянувши скарги заявника у заяві № 33066/16, що певні заяви та публікації призвели до порушення його прав за пунктом 2 статті 6 та статтями 8 і 13 Конвенції, Європейський суд зауважив, що декілька позовів заявника про захист честі, гідності та ділової репутації були задоволені, в результаті чого було визнано порушення його прав і присуджено відшкодування шкоди. Оскільки заявник не надав переконливого пояснення, чому він усе ще вважав, що його права порушувалися, попри позитивний результат цих проваджень та не пояснив, чому той же засіб юридичного захисту був би неефективним щодо тих епізодів, в яких він вирішив ним не користуватися, Європейський суд відхилив ці скарги відповідно до пункту 4 статті 35 Конвенції частково як явно необґрунтовані та частково у зв'язку з невичерпанням національних засобів юридичного захисту. Скаргу у заяві № 33066/16 за статтею 3 Конвенції на харчування в дні проведення засідань Європейський суд відхилив на підставі підпункту «а» пункту 3 та пункту 4 статті 35 Конвенції, як явно необґрунтовану.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД ОДНОГОЛОСНО

«1. Вирішує об'єднати заяви;

2. Оголошує прийнятними скарги на надмірну тривалість тримання під вартою під час досудового розслідування та інші скарги за усталеною практикою Суду, зазначені в таблиці у додатку, вважає, що немає необхідності окремо розглядати скарги за пунктом 4 статті 5 Конвенції у заявах № 68786/14 і № 33066/16 (у частині щодо участі народних засідателів у розгляді питань, пов'язаних з триманням під вартою), і відхиляє решту скарг у заяві № 33066/16 як неприйнятні;
3. Постановляє, що ці скарги свідчать про порушення пункту 3 статті 5 Конвенції у зв'язку з надмірною тривалістю тримання під вартою під час досудового розслідування;
4. Постановляє, що було порушено Конвенцію у зв'язку з іншими скаргами, висунутими за усталеною практикою Суду (див. таблицю в додатку);
5. Постановляє, що: (а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявникам суми, зазначені в таблиці у додатку; ці суми мають бути конвертовані в національну валюту держави відповідача за курсом на день здійснення платежу. У заяві № 33066/16 сума компенсації судових та інших витрат має бути сплачена безпосередньо на банківський рахунок представника заявника, пана А. Крістенка; (б) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;
6. Відхиляє решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції у заяві № 33066/16».